

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
15 maart 2022

Ons kenmerk
PZH-2022-799584640
DOS-2018-0001647

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Overdracht en realisatie recreatiegebieden

Geachte Statenleden,

Het afgelopen jaar zijn twee belangrijke mijlpalen bereikt met betrekking tot de recreatiegebieden in Zuid-Holland. Dit gaat om de overdracht van provinciale recreatiegebieden en de afronding en evaluatie van het programma Recreatie om de Stad (Rods). Graag informeren wij u over de stand van zaken.

Overdracht recreatiegebieden

In de nota Uitgangspunten overdracht provinciale recreatiegebieden (2013) is opgenomen dat het beheer van recreatiegebieden efficiënter kan worden georganiseerd en dat om die reden provinciale recreatiegebieden worden overgedragen. Sindsdien zijn tientallen recreatiegebieden overgedragen aan gemeenten en andere partijen.

Sinds de Startnotitie Sport en Recreatie (2020) geldt niet langer een taakstelling voor overdracht, maar wordt gekeken naar maatwerk per gebied. In de Startnotitie is afgesproken dat recreatiegebieden met door PS gereserveerde afkoopsommen en waarvoor ook al overdrachtsgesprekken lopen, zo mogelijk in deze collegeperiode worden afgerond. Dit is gelukt. Inmiddels is Oosterduinse Meer, Wandelbos Laakweg en de Louisa- en Cannemanspolder overgedragen aan de respectievelijke gemeenten Noordwijk, Pijnacker-Nootdorp en Dordrecht.

Samen met de bestaande recreatiegebieden van gemeenten komt zo het eigendom en beheer in één hand. Dit draagt bij aan een effectief beheer, bijvoorbeeld voor wat betreft zonering. Ook hebben gemeenten kortere lijnen met de gebruikers.

Bij de overdracht zijn afspraken gemaakt over de duurzame instandhouding van het gebied. Verder kunnen gemeenten gebruikmaken van provinciale subsidies voor kwaliteitsimpulsen in de recreatiegebieden.

Momenteel heeft de provincie nog vier gebieden in provinciaal eigendom: Bentwoud (480 ha¹), Vlietland (290 ha), Bos Rhoon en Valkenburgse Meer-zuid (elk 10 ha). Voor Bentwoud en Vlietland zijn geen voornemens tot overdracht. Voor de overige twee gebieden wordt nog gekeken hoe het eigendom het beste kan worden georganiseerd om een goed beheer te

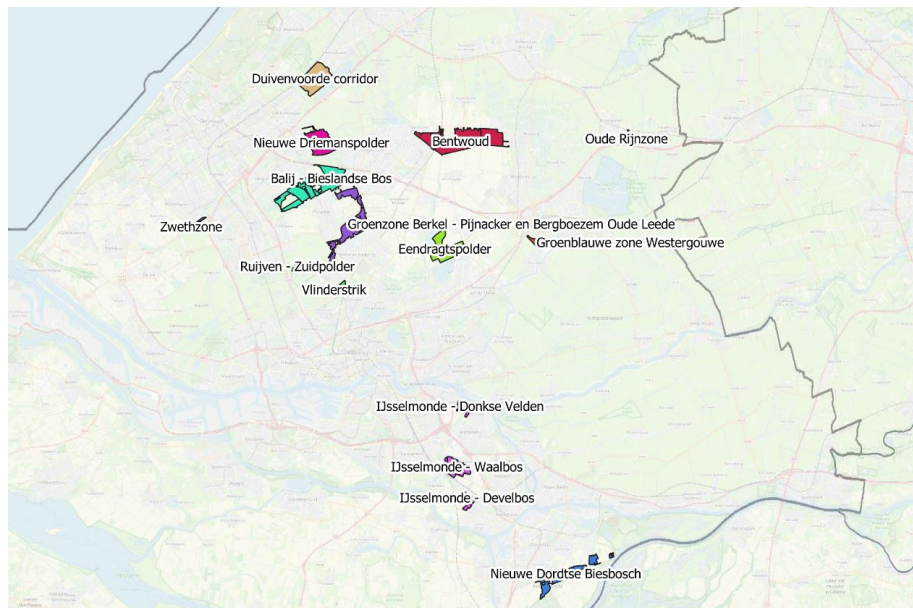
¹ Naast de 265 ha Bentwoud in eigendom van Staatsbosbeheer

ondersteunen. Voor alle vier deze gebieden voert Staatsbosbeheer het beheer uit, op basis van een samenwerkingsovereenkomst.

Groenprogramma Rods

Het programma Recreatie om de Stad (Rods) betreft de aanleg van nieuwe recreatiegebieden en was bedoeld als antwoord op de maatschappelijke groenbehoefte aan het begin van deze eeuw. Het Rijk had in de Bestuursovereenkomst Investeringsbudget Landelijk gebied (ILG) uit 2006 een bedrag van ca. 193 miljoen euro aan de provincie Zuid-Holland toegezegd voor verwerving en inrichting. De ILG-bijdrage is in 2012 door forse bezuinigingen van het Rijk verlaagd naar 121 miljoen euro. Ook is de rijksbijdrage aan het Rods-beheer komen te vervallen. Deze bezuinigingen konden slechts gedeeltelijk door de provincie en gebiedspartners worden opgevangen. Van de oorspronkelijke ILG-opgave aan gepland recreatiegebied is daarom ruim 40 procent geschrapt en is er verder gegaan met een herijkt Rods-pakket, dat minder robuust is. Het herijkte Rods-pakket maakte deel uit van het Uitvoeringsprogramma Groen dat in 2012 is vastgesteld door Provinciale Staten.

Sindsdien zijn de gemeenten en de provincie met 13 nieuwe recreatiegebieden aan de slag gegaan; deze zijn inmiddels voor het grootste deel afgerond. In totaal is er 2.675 ha gerealiseerd, waarbij een provinciale bijdrage is verantwoord van ca. 126 miljoen euro. Door het uitgevoerde Rods-programma is het areaal aan recreatiegebieden met ongeveer 20 procent toegenomen. De gebieden zijn op onderstaande kaart aangegeven.

De recreatiegebieden zijn grotendeels gerealiseerd door gemeenten, op basis van overeenkomsten met de provincie. Ook het beheer is zoveel mogelijk bij de gemeenten neergelegd; hiervoor zijn onder meer langjarige afspraken gemaakt in de vorm van afkoopsommen voor het beheer. De Rods-gebieden zijn als recreatiegebieden opgenomen in de Omgevingsverordening en daarmee beschermd voor de toekomst. Het programma Rods is inmiddels geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat de afgesproken hectares voor alle projecten binnen het budget zijn gerealiseerd. De gemeenten geven in de evaluatie aan dat zij de Rods-gebieden als zeer geslaagd ervaren.

De gebieden zijn dichtbij stedelijk gebied gelegen en de meeste gebieden worden goed tot zeer goed bezocht. De Rods-gebieden spelen, net als andere groengebieden, een belangrijke rol bij het opvangen van de toegenomen behoefte om te wandelen, die is ontstaan als gevolg van onder meer de coronapandemie.

Een belangrijke aanbeveling uit de evaluatie is om bij ontwikkelingen (bijv. grootschalige woningbouw) vroegtijdig na te denken over de realisatie van recreatiemogelijkheden c.q. groen. In verband met de doorlooptijd is het hierbij van belang om rekening te houden met grondposities en eventuele verwerving.

Inmiddels is het drukker geworden in de recreatie- en natuurgebieden. Inwoners gaan meer naar buiten om te bewegen en te sporten en doen dat ook steeds meer ongeorganiseerd en bij voorkeur ook om de hoek. De drukte zal in de komende jaren nog verder toenemen door de groei van het aantal inwoners in Zuid-Holland.

Kortom, het herijkte Rods-pakket is succesvol gerealiseerd. Het is een belangrijke aanvulling op het bestaande recreatieaanbod rondom de stedelijke regio's van Zuid-Holland. Desondanks is het aanbod ontoereikend om de (toekomstige) vraag op te vangen. Zoals eerder aan u gemeld, werken wij in overleg met de stakeholders aan een Toekomstperspectief waarmee we de opgave voor recreatie voor 2030 in beeld brengen. Hierbij worden de aanbevelingen van de evaluatie Rods meegenomen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

--

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Evaluatierapport realisatie Recreatie om de stad in Zuid-Holland